

Hướng dẫn soạn văn lớp 6 bài Tập làm thơ bốn chữ

I. Chuẩn bị ở nhà

Câu 1. Ngoài bài thơ *Lượm*, em còn biết thêm bài thơ, đoạn thơ bốn chữ nào khác? Hãy nêu lên và chỉ ra những chữ cùng vần với nhau trong bài thơ đó.

Trả lời:

Ngoài bài thơ *Lượm*, còn có các bài thơ 4 chữ:

Mùa thu của em
Là vàng hoa cúc
Như nghìn con mắt
Mở nhìn trời êm
Mùa thu của em
Lá xanh cỏ mới
Mùi hương như gọi
Từ màu lá sen

(Mùa thu của em- Quang Huy)

Những chữ cùng vần: em – êm, em – en

Câu 2. *Vần chân* là vần được gieo vào cuối dòng thơ, *vần lưng* là vần được gieo ở giữa dòng thơ. Hãy chỉ ra đâu là vần chân và đâu là vần lưng trong đoạn thơ sau:

Mây lưng chừng hàng
Về ngang lưng núi
Ngàn cây nghiêm trang
Mơ màng theo bụi.

(Xuân Diệu)

Trả lời:

– Vần chân: hàng – trang

– Vần lưng: lưng – lưng, ngang – màng

Câu 3. *Vần liền* là vần được gieo liên tiếp ở các dòng thơ; *vần cách* là vần không gieo liên tiếp mà thường cách ra một dòng thơ. Trong hai đoạn thơ sau, đoạn nào gieo vần liền và đoạn nào gieo vần cách:

Cháu đi đường cháu
Chú lên đường xa

*Đến nay tháng sáu
Chợt nghe tin nhà*

(Tố Hữu)

*Nghé hành ghé họ
Nghé chẳng theo mẹ
Thì ghé theo đàn
Nghé chó đi càn
Kẻ gian nó bắt.*

(Đồng dao)

Trả lời:

- Vần liền được gieo liên tiếp ở các vần thơ
- Vần cách không được gieo liên tiếp, thường bị cách quãng
- Vần liền: cháu- sáu, ra- nhà
- Vần cách: họ- mẹ, đàn- càn

Câu 4. Đoạn thơ sau đây trích trong bài *Chị em của Lưu Trọng Lư*, một bạn chép sai hai chữ có vần, em hãy chỉ ra hai chữ đó và thay vào bằng hai chữ sông, cạnh sao cho phù hợp.

*Em bước vào đây
Gió hôm nay lạnh
Chị đốt than lên
Để em ngồi sưởi*

*Nay chị lấy chồng
Ở mãi Giang Đông
Dưới làn mây trắng
Cách mấy con đò.*

Trả lời:

Sửa: Để em ngồi cạnh (thay cho Để em ngồi sưởi)

Sửa: Cách mấy con sông (thay cho Cách mấy con đò)

Câu 5. Tập làm một bài thơ (hoặc đoạn thơ) bốn chữ có nội dung kể chuyện hoặc miêu tả về một sự việc hay một con người theo vần tự chọn.

Trả lời:

Em yêu màu đỏ
Như máu con tim
Lá cờ tổ quốc
Khăn quàng đội viên
Em yêu màu xanh
Đồng bằng, rừng núi
Biển đầy cá tôm
Bầu trời cao vợi
Em yêu màu vàng
Lúa đồng chín rộ
Hoa cúc mùa thu
Nắng trời rực rỡ

(Sắc màu em yêu – Phạm Đình Ân)

II. Tập làm thơ bốn chữ trên lớp

Câu 1. Trình bày bài (đoạn) thơ bốn chữ đã chuẩn bị ở nhà; chỉ ra nội dung, đặc điểm (vần, nhịp) của bài (đoạn) thơ ấy.

Trả lời:

Ví dụ đoạn thơ bốn chữ:

Hạt nắng mênh mang

Thấp lửa hai hàng

Lòng như gió bay

Một màu phượng cháy

Vần chân: mang – hàng; bay – cháy

Câu 2: Cả lớp nhận xét những điểm được và chưa được của bài làm.

Câu 3: Cả lớp góp ý, từng học sinh sửa chữa bài làm của mình.